

MESTNI MUZEJ RISORGIMENTA IN KOSTNICA OBERDAN TRST

Mestni muzej Risorgimenta in Kostnica Oberdan

Civico Museo del Risorgimento e
Sacratio Oberdan

Via XXIV Maggio 4
34133 Trieste
Tel. +39 040 361675 | +39 040 675 4068
Lega Nazionale +39 040 365343

museorisorgimento@comune.trieste.it
www.museodelrisorgimentotrieste.it

Mestni muzej, posvečen italijanskemu Risorgimentu, domuje v prvem nadstropju stavbe v ulici XXIV Maggio 4, v kateri se (od drugega do petega nadstropja) nahaja še *Casa del combattente* (Dom bojovnika). Slovesna otvoritev stavbe, ki jo je načrtoval arhitekt Umberto Nordio (Trst, 1891-1971), je bila 29. aprila 1934. Vse do tega dne so si zbirke muzeja Risorgimento delile prostore z zbirkami muzeja narodne zgodovine v vili v ulici Besenghi 2, ki jo je Giuseppe Basevi podaril mestni občini Trst v začetku dvajsetega stoletja.

Stavba se nahaja na območju, kjer je nekoč stala mogočna avstrijska vojašnica iz 18. stoletja. V njej so 20. decembra 1882 usmrtili Guglielma Oberdana (Trst, 1858-1882), obtoženega veleizdaje in načrtovanja atentata na cesarja Franca Jožefa: v kostnici, zgrajeni tik ob muzeju in istočasno z njim, sklop plastik kiparja Attilia Selve (Trst, 1888 - Rim, 1970) in originalna zaporniška celica, v kateri je Oberdan priprt čakal na smrt, spominjata na lik in usmrtitev tega tržaškega mučenika.

V muzeju Risorgimenta so ohranjeni dokumenti, fotografije, vojaške uniforme, umetniška dela in dragoceni stari predmeti, vezani na dogodke in osebnosti italijanskega Risorgimenta (*združitve Italije*) od leta 1848 do konca prve svetovne vojne, ko se je Trst vrnil pod okrilje Italije. Velik del muzeja je posvečen julijskim garibaldincem, tudi tistim, ki so se bojevali v grško-turški vojni leta 1897.

Pisma, osebni predmeti, podobe in portreti, razstavljeni v istem oddelku, izčrpno opisujejo Oberdanovo

osebnost in nepredvidljivo usodo.

V veliki osrednji dvorani, posvečeni julijskim in dalmatinskim prostovoljcem, izstopajo freske Carla Sbisaja (Trst, 1899-1964), na katerih so »odrešena« mesta Trst, Oglej, Gorica, Reka, Zadar, Pula in Poreč alegorično predstavljena z ženskimi doprsji. Edino mesto, prikazano v podobi oglavja, zastrtega v črno

pokrivalo, je neosvobojeni Split, edina prosto stoječa figura pa je Mati Italija.

Sestavni del razstave je postalo tudi vse gradivo, izbrano konec leta 2012 za pripravo razstave »Oberdan Nordio. Materiali per due anniversari« (Oberdan Nordio. Gradivo za dve obletnici). Gre za predmete, dokumente in fotografije, ki nudijo vpogled v dogodke, ki so privedli do dokončanja Doma bojovnika (*Casa del Combattente*) in Muzeja Risorgimento, dveh arhitekturnih realnosti, združenih v eni sami stavbi v središču mesta.

Razstava je bila poleg tega tudi priložnost za poglobitev znanja o zapleteni zgodovini gradnje in izbiri končne lokacije spominskega obeležja Oberdanu arhitekta Attilia Selve in za prikaz velikih Sbisajevih fresk v prostorni osrednji dvorani.

Med najpomembnejšimi deli, razstavljenimi med zapuščino iz obdobja italijanskega Risorgimenta, so načrti arhitekta Nordia, fotografije iz različnih faz gradnje stavbe, nekaj skic kipov, predstavljenih na natečaju iz leta 1926, razpisanem v spomin na žrtveno smrt mladega Oberdana, in risbe Selve s prvotno arhitekturno zasnovo spomenika.

Z razstavo je muzej dobil tudi priložnost obnoviti nekatere že zastarele razstavne oddelke in izkazati spoštovanje prostovoljcem prve svetovne vojne in vojakom, odlikovanim z zlatimi medaljami, ki so sedaj dobili še svoje življenjepise.